

Nr 904

Av herrar **Sundman** och **Ullsten**, *angående beräkningen av ATP-avgifter i vissa fall.*

I lag av 25 maj 1962 om allmän försäkring 11 kap. 5 § stadgas bl. a.:

Pensionsgrundande inkomst utgöres av summan av inkomst av anställning och inkomst av annat förvärvsarbete i den mån summan överstiger det vid årets ingång gällande basbeloppet. Inkomst av anställning och inkomst av annat förvärvsarbete skola därvid var för sig avrundas till närmast lägre hundratal kronor. Basbeloppet avräknas i första hand mot inkomsten av anställning.

ATP-avgiften är för år 1969 9,5 0/0. Den erlægges på den del av inkomsten som ligger mellan basbeloppet 5 800 kr. (dec. 1968) och 7,5 gånger basbeloppet, 43 500 kr. (dec. 1968).

Den sista meningen i ovan citerade lagtext innebär vissa komplikationer för fria yrkesutövare med relativt låga inkomster. Vi har i första hand konfronterats med problematiken när det gäller konstnärliga yrkesutövare av olika kategorier, men den är givetvis aktuell för många andra yrkesutövare, t. ex. vissa småföretagare, hantverkare och småbrukare.

En stor del av de konstnärliga yrkesutövarna ligger i inkomstslägen kring 15 000 kr. per år. Om inkomsten helt är av karaktären »inkomst av annat förvärvsarbete» äger vederbörande att själv erlægga ATP-avgiften som redan vid denna låga inkomst uppgår till nära 900 kr. (1969), en utgift som tillsammans med skatt och sjukförsäkringsavgift är ytterst kännbar.

Helt naturligt strävar fria yrkesutövare med pressad ekonomi att finna bisysslor, uppdrag o. d. som kan förstärka deras inkomster. I vissa fall är det då fråga om verksamheter för vilka uppdragsgivaren åtagit sig att erlægga ATP-avgift utan att anställningsförhållande föreligger, s. k. likställighetsavtal. Det kan nämnas att Sveriges Radio år 1967 träffat sådan överenskommelse vad gäller medlemmarna i Flyco, Fria litterära yrkesutövares centralorganisation.

I den mån sidoinkomsten icke är högre än basbeloppet, 5 800 kr., innebär emellertid likställighetsavtalet ingen omedelbar lättnad för inkomsttagaren. Trots att uppdragsgivaren erlägger ATP-avgift får också inkomsttagaren ökade ATP-avgifter. Detta beror på den nämnda bestämmelsen att basbeloppet i första hand skall avräknas mot inkomst av anställning.

Den i lagen anvisade avtalsvägen kan alltså icke anses på helt tillfredsställande sätt ge de fria yrkesutövarna möjlighet att ordna frågan om ATP-

avgifterna. Denna relaterade verkan av enstaka likställighetsavtal stimulerar icke heller den enskilde att försöka träffa sådana avtal, särskilt som det också lätt kan medföra ökade svårigheter för honom i hans strävan att uppnå högre kontant ersättning för sitt arbete.

En ändring av gällande regler framstår som önskvärd. Vid beräkning av ATP-avgiften för förvärvsarbetande med inkomst av både »anställning» och »annat förvärvsarbete» bör basbeloppet i första hand dras från den del av inkomsten som hänföres till »annat förvärvsarbete». Härvid bör bestämmas att inkomster som erhållits från uppdragsgivare med vilka likställighetsavtal slutits alltid skall tillgodoräknas uppdragstagaren såsom inkomst för vilken ATP-avgift erlagts.

Med hänvisning till det ovan anförda hemställes,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om skyndsam prövning samt förslag om sådan ändring av bestämmelserna angående pensionsgrundande inkomst inom tilläggs pensioneringen att vid avgiftsberäkningen för förvärvsarbetande med inkomst av både anställning och annat förvärvsarbete basbeloppet i första hand avräknas mot inkomsten av annat förvärvsarbete i enlighet med vad i motionen anförts.

Stockholm den 28 januari 1969

P. O. Sundman (cp)

Ola Ullsten (fp)
